

Digital Abonnement

Prøv digital adgang i en måned for 49,-

KØB ABONNEMENT

Louis Bülow

Min side

LOG UD

BILLUND

Det sidste farvel fra dødscellen

AF: LOUIS BÜLOW , AARHUS FORFATTER OG HISTORIKER

Publiceret 27. september 2016 kl. 16:12

1/3

Foto: mindelundenryvangen.dk
Monument udført i norsk granit i Mindelunden i Ryvangen.

0 kommentarer

Facebook

Twitter

Print

Send

Mange af de modstandsfolk, som kæmpede mod nazismen og den tyske besættelsesmagt, kom til at betale den ultimative

pris. I breve smuglet ud af fængslet fortæller de om den sidste tid.

Vi skruer tid og sted tilbage til Vestre Fængsel en sommernat under besættelsen. Tilbage til fredag den 23. juni 1944, hvor himlen var dækket af skyer, der havde lagt sig over hovedstaden som en tung vinterdyne. Lidt efter midnat lød der støvletramp, tyske kommandoråb og raslen med nøgler i gangene bag de tykke mure.

Otte modstandsfolk blev hentet ud af deres fængselscelle, og klokken fire om morgenen førte en deling tyske soldater de dødsdømte til Ryvangen. Kort tid efter lød pelotonens geværskud ud i sommernatten ?

Mindelunden i Ryvangen med et monument udført i norsk granit - sønnen, der har lagt sit hoved til hvile i moderens skød - markerer i dag henrettelsespladsen, hvor soklen bærer en inskription af digterpræsten Kaj Munk.

En af de frihedskæmpere, der den nat betalte den ultimative pris i kampen mod tyskerne, var den 23-årige **Christian Ulrik Hansen**, der trods sin unge alder var en af lederne af den samlede modstandsbevægelse i Jylland og stod bag et omfattende netværk af modstandsfolk og sabotagegrupper.

Historiens vingesus

Få timer inden henrettelsen var det blevet Christian forundt at skrive nogle afskedsbreve, hvor han gjorde sit bedste for at trøste sine kære. Han sendte sin sidste hilsen til en ganske ung pige **Inge** og hendes ven **Willi Theut**, der begge havde været hans allernærmeste venner, og som han havde lært at kende i gymnasietiden på Viborg Katedralskole.

Inge og Willi Theut skulle få år senere bringe et pust af historiens vingesus til Hejnsvig, da de efter krigens afslutning flyttede til landsbyen og bosatte sig på Katrinebjerg Teglværk i udkanten af byen ved landevejen mod Grindsted.

Willi Theut - eller rettere Willibald, som der stod på dåbsattesten - havde i 1946 taget ingeniørexamen for derefter at starte som ingeniør i sin far Hans Theuts store ingeniørforretning. Han tiltrådte som leder af Hejnsvigs store virksomhed Katrinebjerg Teglværk med snesevis af ansatte og stod i spidsen for firmaet i flere årtier helt frem til slutningen af 1960'erne.

I det sidste farvel til Inge fra dødscellen i Vestre Fængsel indledte Christian Ulrik Hansen sit brev med lyden af den geværskud, der få timer senere skulle fuldbyrde tyskernes dødsdom over ham:

? Kære Inge!

Om få timer lyder en geværskud ud over det morgenstille land. Når den er døet hen, er der sat et punktum. Dette er mit sidste brev. Det skriver jeg til dig, fordi du - trods alt - har været den, der bedst har forstået

*mig ? - du ved, hvorfor jeg dør. Vil du fortælle mine kære og venner - ikke mindst dem derhjemme - hvorfor jeg **måtte** gå denne vej. Lad dem forstå, at for mig var der ingen anden ?"*

Frihed, sandhed og ret

Allerede tidligt under besættelsen var Christian Ulrik Hansen gået ind i kampen mod nazisternes tyranni og undertrykkelse, præget af en stærk kristentro med Kaj Munk som sit åndelige forbillede. Han opsøgte kort før julen i 1943 digterpræsten i Vedersø, hvor de havde en flere timer lang samtale. *Gud i vold*, sagde Kaj Munk til afsked, da Christian forlod præstegården. Netop de ord står at læse i slutningen af alle Christians breve fra dødscellen i Vestre Fængsel.

Den jyske modstandsleder **Flemming Juncker** knyttede snart Christian til sig som sin højre hånd i det illegale arbejde. Juncker havde fuld tillid til sin unge næstkommanderende, der var velbegavet og *"totalt fri for egocentriske anlæg og kun tænkte på den sag, han ønskede at tjene!"*

Det var alene kaldet til frihed, sandhed og ret, der drev Christian Ulrik Hansen - ikke had til tyskerne. I et bevægende afskedsbrev til forældrene skrev han: *"Og det skal da være mit allersidste ønske, når freden er inde, tag da et forældreløst tysk barn til jer i stedet for mig ?"*

Christian fortsatte brevet til Inge med at fortælle om sit afklarede forhold til krigsrettens dødsdom. For ham havde døden aldrig været den kolde istaphånd, som den havde været for så mange - de fleste:

? Jeg har lever sammen med den længe, i det sidste døgn så intenst at vi nu helt forstår hinanden. Den er ikke mere en fjende af livet. Den er blot livets fuldkommengørelse ? Døden og livet giver hinanden mening og indhold. De er begge indledningskapitler til det nye liv."

Den unge modstandsmand sluttede sit sidste farvel til Inge med disse ord:

? Kaj Munk er gået - så mange er gået - nu er vi otte, der følges ad den samme vej - med det dybe ord fra Nazareth i mindet. Farvel Inge - farvel Willi - send min hilsen til alle venner derude. Gud i vold Christian."

Breve fra fængslet

Omkring befrielsen var Inge og Willi Theut med til at redigere en bogudgave *Breve fra fængslet*, der gengav de breve, det lykkedes Christian Ulrik Hansen at få smuglet ud fra Vestre Fængsel under sit fængselsophold.

Senere flyttede Inge og Willi Theut som nævnt til Hejnsvig i det vestjyske til Katrinebjerg Teglværk, der igennem 1950erne og 1960erne skulle komme til at danne rammen om familien Theuts tilværelse i det lille landsbosamfund. De fem børn havde en dejlig barndom og opvækst med skolegang i Hejnsvig og senere i nabobyen Grindsted på Grindsted Kost- og Realskole og Grindsted Gymnasium.

Katrinebjerg Teglværk, der blev etableret helt tilbage omkring 1. Verdenskrig, er beliggende ca. én kilometer fra Fugdal Mose ved Hejnsvig, hvor en anden frihedskæmper **Jens Thue Jensen** blev født i 1922 og havde sin barndom som eneste dreng i søskendeflokken med de otte piger. I øvrigt født samme år som Willi Theut.

Også Hejnsvig-drengen Jens Thue Jensen, der havde været med hele vejen i kampen mod nazismen og den tyske besættelsesmagt, kom til at betale den ultimative pris.

Som Christian Ulrik Hansen blev også Jens Thue taget af Gestapo og dømt til døden af en tysk krigsret. Samme aften blev han og vennen Helge Brock Iversen henrettet i Ryvangen, og Jens Thues sidste ord står stærke og klare tilbage:

? Kære Far, kære Mor og kære alle Søstre!

? Sørg ikke over mig, for jeg synes kun, jeg har gjort, som min Samvittighed bød mig ? Jeg vil ogsaa gerne, Far, om du for de sidste Penge, jeg har fra min Forsikring, vilde oprette et Legat på Skolen i Ribe ?

Kærlig Hilsen til Far, Mor, alle Søstre og Svogre, ogsaa til Anne Margrete og Aase

fra Jens Thue."

Som sit sidste ønske bad Jens Thue Jensen om, at hans forsikringspenge skulle gå til at stifte et studielegat i hans og barndomsvennen Helge Brock Iversens navn på Ribe Katedralskole.

Dèn dag i dag har deres gamle skole i Ribe - 71 år efter de unge modstandsfolks henrettelse i Ryvangen - et kært og eftertragtet legat *Helge Brock Iversen og Jens Thue Jensens Legat*, der hver sommer bliver uddelt til en student.

0 kommentarer

Sortér efter

Ældste

Tilføj en kommentar ...

 Facebook Comments Plugin

MEST LÆSTE LOKALT

- 1 Maskinstation betaler tidligere elev 265.000 efter lønsag
 - 2 74-årig er i kritisk tilstand
 - 3 Cyklist fløjet på hospitalet efter alvorlig ulykke
-

SENESTE LOKALT

- 22:30 Maskinstation betaler tidligere elev 265.000 efter lønsag
-
- 22:30 Maskinstation-ejer uenig med 3F i lønsag
-
- 22:30
-

[Vis flere](#)

SKJERN-TARM

Butikkerne om Black Friday: Det er at drive gæk med kunderne

HADERSLEV

Serbisk statsborger kæmper for at undgå udvisning

Lokalforsiden NETOP NU

BILLUND

74-årig er i kritisk tilstand

BUSINESS

Færre ulykker sikrer Billund Lufthavn pris

BILLUND

Uforstående politiker: Hvorfor har vi regler fra 1778?

BILLUND

Familiedag giver sammenhæng

BILLUND

Ikke alle er boglige, og det er helt okay

Dagens E-Avis

Norgesgade 1 - 6700 Esbjerg
Telefon (+45) 7912 4500 - Fax (+45) 7513 2207
jydskevestkysten@jv.dk